

Tule tutustumaan kyykkään — karjalaisten heimo-
peliin. Helsingissä pelaamme luonnonkauniissa Seu-
rasaareissa tiistaisin, torstaisin, lauantaisin ja sunnun-
taisin. Soita ja sovi käynnistä — Boris Karppela puh.
414107, Kosti Pamilo 488661, Paavo Rahikainen
301666.

MERKKIPÄIVIÄ

93 vuotta täytti Mikko **L a a p o t t i** 21.11. Petäjavedel-
lä. Hän on kotoisin Sortavalan maalaiskunnasta.

89 vuotta täyttivät Aleksandra **P e n t t o n e n** o.s. Is-
sakainen 15.11. Keiteleellä ja Anastasia **J o k i n e n** o.s.
Shemeikka 24.11. Keiteleellä ja Anastasia
H o l o p a i n e n o.s. Alaukko 18.11. Maaninkalla. Alek-
sandra on kotoisin Suistamolta, samoin Anastasia Jokinen,
Anastasia Holopainen on kotoisin Salmista.

88 vuotta täytti Nasti **L i t t u n e n** o.s. Ljokkoi 30.10.
Suonenjoella.

83 vuotta täytti 12.12. ent. maanviljelijä Johannes **S o r -**
s a Kajaanissa. Hän on syntynyt Suojärven Lietteen kyläs-
sä, rikkaalla järvimalmialueella ja Suomen rautateollisuus-
den (Annantehtaan) tuntumassa. Mainittakoon, että järvi-
malmi, joka nostettiin Suojärven pohjasta, oli erittäin hyvä-
laatuista ja arvokasta. Malmi jalostettiin Annantehtaan ma-
suunissa ja harkkoina hevosajoneuvoon kuljetettiin Pietariin
edelleen Venäjän asetehaille vietäväksi. Malmi oli tykinva-
lumalmia, muistelee Sorsa. — J.T.

75 vuotta täytti ent. maanviljelijä Niilo **P o r e s** Sotka-
mossa 29.11. Hän on syntynyt Suojärven Kuikkaniemessä
koko kansan tuntemassa Bomba-talossa. Hän on neljännen
polven Bombia.

Niilo Pores

Niilo Pores jo nuorena osallistui kunnallisiin ja yhteiskun-
nallisiin toimintoihin johtopaikoilla. Hän kävi molemmat
sodat, viime sodan vääpelinä.

Sotien päätyttyä 1946 hän tuli perheeseen Sotkamoon
hankkimalleen maatilalle, jossa toimi maanviljelijänä. Jää-
tyään eläkkeelle siirtyi asumaan Sotkamon taajamaan
omaan osakehuoneistoon. Maatila on edelleen nyt kesä-
asuntona.

Sotkamossa — kuten Karjalassa — Pores on kuulunut
useisiin kunnallisiin lautakuntiin, talous- ja liikealan johto-
kuntiin, Kajaanin ort. seurakunnan kirkkovaltuustoon, Sot-
kamon karjalaisseuran johtokuntaan ja Suojärven pitäjän
SUO-SÄÄTIÖN hallitukseen. Hänelle on myönnetty Karja-
lan Liiton hopeinen ansiomerkki ja Keskustapuolueen kul-
tainen ansiomerkki. — J.T.

70 vuotta täyttää 21.1. ensi vuonna Taimi **S i i l a m a**
Ruotsissa Hoforsissa. Hän on syntynyt 1915 Suopassalmella
ja on siis Vienan-Karjalan tyttöjä. Lämpimät onnittelut hei-
mosiskolle!

50 vuotta täytti 6.11. rovasti Aleksander **K o r e l i n**
Helsingissä. Muolaassa Karjalan kannaksella syntynyt isä
Aleksander on valmistunut pappiseminaarista 1957 ja vi-
hitty diakoniksi seuraavana vuonna. Papiksi hänet vihittiin
1968, minkä jälkeen hän siirtyi Lohjalle hoitamaan vastape-
rustettua työkeskusta. Vuonna 1971 hänet valittiin Helsingin
seurakunnan kirkkoherraksi.

Aleksander Korelin

Aleksander Korelin on ollut mukana myös karjalaisrien-
noissa. Opiskeluaikanaan hän osallistui Seurasaren kyyk-
kätoimintaan ja on myöhemmin ollut mukana matkoilla Bo-
räsän toimintakeskukseen Ruotsiin. Laatokankarjalaisille
hän on pitänyt erilaisia tilaisuuksia ja suojärveläisille hän on
mieluisin vävy; vaimona on Eila Viktorintytär Bloigu.

Monia armorikkaita vuosia ja hyvää terveyttä!

Karjalan rata 90-vuotias

Karjalan rata Viipurista Sortavalan kautta Joensuuun,
aikanaan yksi maamme kolmesta pääradasta, täytti marras-
kuun alussa 90 vuotta.

Rakennustyöt aloitettiin 1890 ja rautatie avattiin yleiselle
liikenteelle 1.11.1894. Radan pituudeksi haararatoineen tuli
lähes 350 kilometriä. Sen suoranainen jatke Nurmekseen
valmistui 1911 ja sieltä edelleen Kontiomäelle 1929.

Viime sotien myötä Karjalan rata tyypistyi lyhyeksi Joen-
suun ja Niiralan väliseksi rataosaksi eli viidennekseen alku-
peräisestä mitastaan (70 kilometriä). Muu osa radasta jäi ra-
jan itäpuolelle.

Sota-aikana Karjalan radan merkitys oli suuri nimenomaan joukkojen kuljetuksessa. Monet veteraanit muistavat hyvin Elisenvaaran ja Matkaselän risteysasemineen; niiden kautta liikenne ohjautui Suojärvelle ja edelleen Itä-Karjalaan. (sv)

Tuonilmaisiiin ovat siirtyneet

Lentomestari Viktor T ö r h ö n e n kuoli 28.9. Helsingissä. Hän syntyi 10.9.1907 Suojärvellä. Elämässään hän joutui kokemaan paljon. Koulun aloitti Petroskoissa ja sieltä Gyllingin luvalla siirtyi korpien kautta Suojärvelle. Kävi koulut loppuun, haki vapaaehtoisena armeijaan ja jäi sinne lentäjäksi.

Talvisodassa hänet alasammuttiin Tolvajärvellä, kone panoi ja Viktor joutui palovammaisena sotavangiksi. Vankeudesta päästyä alkoi jatkosota ja Viktor oli mukana lentäjänä hoitaen huolto-, sairas- ja tiedustelulentoja. Sodan loppuvaiheessa toimi lennonjohtajana, kävi Myynti- ja mainoskoulun ja hakeutui liike-elämän palvelukseen.

Viktor oli ikuinen optimisti ja ahkera osallistuja yhteisiin rentoihin. Monessa isänmaallisessa järjestössä ja karjala-seurassa hän toimi vetäjänä, pisimmän aikaa kotipitäjänsä Helsingin Suojärveläisten seuran puheenjohtajana. — KP.

Leo K y y k k ä kuoli 6.10. Pariisissa. Hän oli syntynyt 26.5.1922 Pyhäjärvellä Vpl.

Maija R e n t o l a , taiteellisesti monipuolinen ja lahjakas persoonallisuus, kuoli 9.11. Hän oli syntynyt 5.10.1911 Jämsän Vitikkalan kartanossa ja oli vanhan kulttuurikodin kasvatti; äiti oli laulajatar, laulunopettaja Suoma Rentola. Maijan sisar Rauha muistetaan ilmeikkäänä näyttelijänä.

Maija Rentolalle Karjala ja Kalevala olivat erittäin läheisiä ja usein jopa tuntui, että hän oli karjalaisempi kuin moni karjalainen. — Julkaisemme oheisena Maija Rentolan sanoittaman ja kanteleelle säveltämän runon Unteni Karjala. Se on kaunis osoitus syvästä rakkaudesta Karjalaan ja Kalevalan heimoon.

Karjalan Sivistysseuran johtokunnan jäsen, toimitusjohtaja Mikko M a t t i n e n kuoli Helsingissä 27.11. Hän oli syntynyt 17.2.1923 ja oli Ville ja Aino Mattisen poika. Suku on kotoisin Vienan Vuokkiniemeltä. Seuramme johtokuntaan Mikko Mattinen valittiin 1972. — Palaamme hänen elämänvaiheisiinsa helmikuun numerossa.

Opettaja Anni K e y n ä s o.s. Mauranen kuoli Helsingissä 28.11. Hän solmi 1926 avioliiton seuramme pitkäaikaisen sihteerin Vasili Keynään kanssa. Heidän kotinsa Helsingissä oli vahva karjalaisien tukikohta. Anni Keynäs oli innolla mukana karjalaisrienoissa ja KSS:n naisjaoston ponnekas jäsen. — Anni Keynäs oli syntynyt Repolassa 7.5.1899.

Jefimia T r u p k i n kuoli 100-vuotiaana Sievissä 18.11. Hän oli syntynyt 1884 Suojärven Hyrsylässä. Evakkotie vei Pohjanmaalle. — Trupkin oli Sievin vanhin asukas.

Karjalan Heimon toimituksen ja toimittajan osoite on muuttunut. Uusi osoite on: Mäklöörinkatu 6 A 21, 15240 Lahti.

Kaikki lehteä koskeva posti uuteen osoitteeseen!

Unteni Karjala

Laulu kanteleen säestyksellä
Sanat ja sävel: MAIJA RENTOLA

*Karjala, muistojen kaukainen kukka,
Laatokan laineiden, vaarojen maa.
Pehmeenä nurmikkopiennarten nukka
unteni askelta koskettaa.
Vuossatain polku käy piirtyen lehtoon,
tarujen hohteen luo kalmistokehtoon.
Lastensa lauluja tuudittaa
armaansa unteni maa.*

*Kuulen nyt paimenten pillien soiton,
kyläni karjoille huhuavan.
Eroitän harsoista aamuksen koiton
kaivoni vintin jo kohoavan.
Tuulien tuiskeessa koivikko huokaa:
neitojen paulat taas tanhuihin tuokaa!
Haltijat vaalivat taikojaan
kätköissä unteni maan.*

*Nostathan ilmojen valtias viiman
hiisien hirven tuon taltuttamaan.
Heitähän Metsolan Tellervo liinan
onneni portaalle punertamaan.
Ruovikon reunasta Vellamo herää,
huntuasi vaahoiset huuhto ja kerää,
ulpukkakeinuun käy kuuntelemaan
laulua unteni maan!*

*Karjalan itkijäin muinainen virsi
koskien helmässä kimmeltelee.
Aikojen vaihteessa sulaahan kirsi,
kanteleen ääni taas kajahtelee.
Uskon ja toiveiden laine lyö rantaan,
rakkaus Laatokan valkeaan santaan.
Tähtien alla näin kaukainen tie
unteni Karjalaan vie.*

(Helsinki 1978).

Kauppias Venja Niemi, ent. Remsujeff kuoli Äm-
mänsaareissa 8.10. Hän oli syntynyt 14.1.1904 Vuokkiniemellä
Vienan-Karjalassa. Suomeen hän tuli isänsä kanssa 1922.
Venja Niemi toimi kauppiana Suomussalmen Pesiönkyläs-
sä 1960-luvulle saakka. Hän oli Iki-Kiannon kaveri ja naimi-
sissa Kiannon rouvan Elsa Marian tyttären Mairen kanssa.

Outokummun tsasouna vihittiin kirkoksi

Outokummun ortodoksinen tsasouna, joka hiljattain
täytti 30 vuotta, vihittiin lokakuussa kirkoksi. Seremonian
toimitti Joensuun piispa Tiihon yhdessä papiston kanssa.
Samalla Outokumpu sai oman papin, Rauno Pietarisen
Joensuusta. Tsasounan ja kirkon ero onkin siinä, että seura-
kunnassa, jossa on pappi, on myös kirkko.

Outokummun tsasouna suunniteltiin jo alunperin kirkok-
si. Siinä on ikonostaasi, jonka pääportissa on Neitsyt Mari-
an ilmestyminen ja neljä evankelistaa.

Puolen vuosisadan takaa

TOUKOMIES 11—12:1934

Pääkirjoituksessaan lehti ilmoitti merkittävästä asiasta,
nimenmuutoksesta. Vuoden 1935 alusta lähtien Toukomie-
hestä tulee Viena-Aunus. Toukomiehen aloittaessa ilmesty-
misensä kymmenen vuotta sitten tarjolla oli ollut monia ni-
miehdotuksia, mm. Viena-Aunus, Väinölän lapset, Heimo-
Karjala ym. Tuolloin Viena-Aunus oli varattu mahdollisen
vuosikirjan nimeksi, mutta kun tuo hanke ei sitten toteutu-
nutkaan, se päätettiin ottaa nyt äänenkannattajan nimeksi
”tarkoituksella kiinnittää lehden lukijoiden ja ystävien huo-
miota siihen maahan, joka on lehtemme ja sitä julkaisevan
seuran harrastuksen ja tarkoitusperäin pääesine”.

Aleksis Kiven syntymästä tuli kuluneeksi sata vuotta.
Nurmijärvellä ja Helsingissä juhlittiin.

Ilomantsissa kuoli 9.11. vanha karjalainen itkuvirren tai-
taja Irinja Arhipoff. Hän oli kotoisin rajan takaa Porajärven
Klyssinvaarasta. Irinja esiintyi KSS:n runonlaulajapatsaan
paljastusjuhlassa Ilomantsissa kesällä 1931.

Taiteilija Carl Bengtz, Karjalan Sivistysseuran ainaisjä-
sen, kuoli Jyväskylässä 10.10. Opettajansa Akseli Gallen-
Kallelan kautta hän kiintyi Kalevala-aiheisiin ja kehittäi
Aleksi Mitron, Karjalan Sivistysseuran puheenjohtajan
kanssa mittavan suunnitelman monumentaalisen muisto-
merkin rakentamisesta Kalevalalle ja vanhalle kansanrunol-
le. Seurallemme Bengtz lahjoiksi runsaan kuva- ja piirrosko-
koelman suunnitellusta monumentista.

PAINOTALO

Monipuolinen, lehokas KIRJAPAINO

Kirjapainomme on varustettu huppu-
nykyaikaisilla koneilla ja laitteilla, jotka
yhdessä asiantuntevan kirjapaino-
henkilöstön kanssa takaavat työs-
voimistuksen sovittuna aikana ja so-
vitulla kustannuksella.

Käänny puoleemme painatusasioi-
sasi. Kirjapainotaita Sinulle kertoo li-
sää faktori Ari Neejarvi, puh. 953-
50450.

ETELÄ-KARJALAN KIRJAPAINO

Oksasenkatu 8 53100 Lappeenranta 10

Monipuolinen, nopea PIKAPAINO

Edullinen pikapainomme
tekee vilymättä valmistaa
Lomakkeet, kirjakuoret,
lehtiset, käyntikortit, liput,
ym. ym.

OTA YHTEYS
Pikapainotaita saat tietoa
faktori Jouko Kaihoselta,
puh. 953-50450.